

Nationaal register van overledenen: Persoonskaarten en persoonslijsten

Aan de hand van officiële documenten en andere papieren in familiebezit, aangevuld met mondeling overgeleverde informatie, kun je een beeld vormen van de recente geschiedenis van jouw familie. Laten zulke documenten je in de steek, dan komen nieuwe bronnen in beeld: de persoonskaarten en persoonslijsten. Samen vormen zij het Nationaal register van overledenen.

DE PERSOONSKAART

Voorzijde:

De persoonskaart is verdeeld in een aantal vakken waarvan de volgende in het uittreksel zijn opgenomen:

Vak 1: datum waarop de naam en geboorteplaats en -datum van de betrokkene zijn vergeleken met de geboorteakte. In sommige gevallen - met name wanneer betrokkene buiten Nederland werd geboren - was die vergelijking niet mogelijk.

Vak 2: verhouding van betrokkene tot het gezinshoofd, bijvoorbeeld man, vrouw, vader of moeder.

Vak 3: geslachtsnaam (vak 3a) en voornamen (vak 3b).

Vak 4: datum en gemeente waar de geboorte plaatsvond.

Vak 5: nationaliteit.

Vak 7: het beroep en of men dit als hoofd ('h') of ondergeschikte ('o') uitoefende. Hoewel men een verandering van beroep moest aangeven bij het bevolkingsregister gebeurde dat in de praktijk lang niet altijd. Daardoor zijn die gegevens vaak sterk verouderd. In ieder geval zijn de gegevens summier, zodat je uit andere bronnen (mededelingen van familieleden, adresboeken, kranten) aanvullingen zult willen verzamelen.

Vak 8: de namen, geboorteplaatsen en -data van de ouders. Een belangrijke bron voor je onderzoek, want hieruit leer je dikwijls een oudere generatie kennen. Toen men in

1938/1939 van iedere toen levende inwoner van Nederland een persoonskaart aanlegde, heeft men niet altijd kans gezien die gegevens over de ouders van betrokkenen te vermelden. Maar in vele gevallen geeft dit vak je informatie over personen die tot soms ver in de negentiende eeuw werden geboren.

Vakken 9 en 10: naam en voornamen van de huwelijkspartner(s).

Vakken 11 en 12: geboortedatum en -plaats van de huwelijkspartner(s).

Vak 13: datum en gemeente van de huwelijkssluiting.

Vakken 14, 15 en 16: datum en plaats van ontbinding van het huwelijk door overlijden van de partner ('O') of echtscheiding ('S').

Vak 22: gegevens over de opeenvolgende woonadressen van betrokkene. Het is het CBG niet toegestaan adressen te verstrekken van personen die minder dan 20 jaar geleden zijn overleden, dit onder meer ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de nabestaanden, die immers veelal op dezelfde adressen woonden of nog wonen. Tussen de adressen uit de periode 1940-1945 is ook vermeld of aan betrokkene als identiteitsbewijs een PB (persoonsbewijs) is uitgereikt.

Vak 23: De overlijdensplaats en -datum, die op de achterzijde van de persoonskaart staan afgedrukt, worden eveneens op de voorzijde van het uittreksel vermeld.

Geboortedatum	Geboorteplaats	Huwelingsdatum	Huwelingsplaats	Overlijdensdatum	Overlijdensplaats
14 Sep 14	Willemsdoorn				
11 Sep 16					
14 Jul 50 met	Frederika	10 Sep 17	Willemsdoorn		
20 Dec 14	Gerrit	10 Dec 19	Willemsdoorn		
21 Dec 21	Gwanetje	27 Dec 23	Willemsdoorn		
19 Jul 24	Jan	20 Sep 26	Willemsdoorn		
20 Sep 26	Geesje				
12 Sep 22	Hendrikus				
12 Sep 22	Hendrikus				
	H Wermink te den Ham				

Achterzijde:

De achterzijde van de persoonskaart bevat voornamelijk gegevens over de kinderen. Gewoonlijk zijn de kinderen alleen vermeld op de kaart van het hoofd van de huishouding (in de praktijk meestal de vader). Van de achterzijde krijg je alleen een uittreksel als er inderdaad kinderen op worden vermeld. Je krijgt dan de gegevens uit:

Vak 27: de datum en wijze waarop het kind het gezin van de persoon aan de ommezijde heeft verlaten. De wijze waarop, wordt door een letter aangegeven: 'A' voor vertrek (afgevoerd), 'O' voor overlijden, 'H' voor huwelijk.

Vakken 28 en 29: naam en voornamen van de kinderen.

Vakken 30 en 31: geboorteplaatsen en -data van de kinderen.

Vak 32: de verhouding van het kind tot het gezinshoofd, bijv. 'z' (zoon), 'd' (dochter), 'sd' (stiefdochter), 'sz' (stiefzoon).

Bij de invoering van de persoonskaart per 1 januari 1939 werden van de toen reeds gehuwde personen niet altijd de eventuele vorige huwelijken vermeld. De kinderen die bij het aanleggen van de kaart niet meer thuis woonden behoeften niet op de keerzijde te worden vermeld. Wel is van die kinderen een eigen persoonskaart gemaakt. Dat geldt uiteraard niet voor de kinderen die inmiddels waren overleden.

Afkortingen op persoonskaarten

De persoonskaarten bevatten veel gegevens die van belang zijn bij stamboomonderzoek en biografisch onderzoek. Hieronder vindt je de meest gangbare afkortingen die op (een uittreksel van) een persoonskaart kunnen voorkomen. De cijfers tussen haakjes verwijzen naar de vakken op de kaart.

A	ander huwelijk (14-15-16)
A	administratief afgevoerd bij vertrek (27)
AA	aangewezen ambtenaar (1)
a/d L	aan de Lek
a/d R	aan den Rijn
a/d IJ	aan den IJssel
ag	aanvulling goedgekeurd
a2g	twee aanvullingen goedgekeurd
a/Z	aan Zee
Afg	Afghanistan
Ah	Arnhem
Alg	Algerije
Ap	Apeldoorn
Arg	Argentinië
Asd	Amsterdam
Aus	Australië
Bd	Breda
Be	België
Bol	Bolivia
's Bosch	's-Hertogenbosch
Bra	Brazilië
BRD	Bondsrepubliek Duitsland
Bul	Bulgarije
ca	cum annexis, met bijbehorende plaatsen (bij samengestelde gemeentenamen)
Can	Canada
CBR	Centraal Bevolkingsregister

Chin China
Co Colombia

d dochter (32)
D Drenthe
Dagt dagtekening, datum van registratie
dg doorhaling goedgekeurd
d2g twee doorhalingen goedgekeurd
DDR Duitse Democratische Republiek
Den Denemarken
DI Duitsland
Dordt Dordrecht

Ehv Eindhoven
Esd Enschede
Eth Ethiopië

F Friesland
Fin Finland
Fr Frankrijk

GB Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland
gem gemeente
gew gewijzigd
Gezinsv gezinsverhouding, verhouding ten opzichte van het gezinshoofd (2)
G Gelderland
Gr Groningen (provincie)
Gri Griekenland
Gron Groningen (stad)
Guat Guatemala
Gv 's-Gravenhage

h hoofd of zelfstandige bij de uitoefening van een beroep of functie (7)
H huwelijk (27)
Hlm Haarlem
Hon Hongarije
Hond Honduras
Hvs Hilversum

Ier Ierland
Indon Indonesië
Isr Israël
It Italië

Jap Japan
Jem Jemen
JS Joegoslavië

Kon Kongo
Kor Korea

L Limburg
a/d L aan de Lek

Ledn Leiden
Lib Liberia
Lux Luxemburg

Malei Maleisië
Mar Marokko
Mex Mexico
Mon Monaco
Mt Maastricht

N nietigverklaring (14-15-16)
NA Nederlandse Antillen
Nat Nationaliteit (5)
NB Noord-Brabant
Ned Nederlandse (5)
NH Noord-Holland
Nic Nicaragua
Nmg Nijmegen
No Noorwegen
NZ Nieuw-Zeeland

o ondergeschikte bij de uitoefening van een beroep of functie (7)
0 overlijden (27)
0 Overijssel
Ond onderdeel van de gemeente (4)
Oos Oostenrijk

Pak Pakistan
Pan Panama
Par Paraguay
PB persoonsbewijs (21-22)
Pol Polen
Por Portugal

a/d R aan den Rijn
Rhod Rhodesië
Roem Roemenië
Rt Rotterdam

S scheiding (14-15-16)
SaA Saoedi-Arabië
SAR Syrië, Syrisch-Arabische Republiek
sd stiefdochter (32)
Sen Senegal
Sing Singapore
Soe Soedan
Som Somalië
Sp Spanje
St Sint
Sur Suriname
sz stiefzoon (32)

Tan Tanzania
Tb Tilburg
Thai Thailand
Tsjs Tsjechoslowakije
Tun Tunesië
Tur Turkije

U Utrecht (provincie)
Ur Uruguay
USSR Unie van Socialistische Sowjet Republieken / Sowjet Unie
Ut Utrecht (stad)

V verwijzingskaart (21-22)
VAR Verenigde Arabische Republiek
Vat Vaticaanstad
Ven Venezuela
Verh. gezinsh. verhouding tot het gezinshoofd
Viet Vietnam
VOW vertrokken onbekend waarheen
Vr vreemde (5)
VSA Verenigde Staten van Amerika

Wet 92 Wet op het Nederlanderschap en het Ingezetenschap van 1892
wg wijziging goedgekeurd, doorhaling inbegrepen
w2g twee wijzigingen goedgekeurd

a/d IJ aan den IJssel
IJs IJsland

z zoon (32)
Z Zeeland
a/Z aan Zee
ZAf Zuid-Afrika
Zam Zambia
ZH Zuid-Holland
Zst Zaanstad
Zwed Zweden
Zwit Zwitserland

DE PERSOONSLIJST

De volgende informatie vindt je in een uittreksel persoonslijst:

- **Geslachtsnaam** van betrokkene.
- **Voornamen** van betrokkene.
- **Geboortedatum en geboortegemeente** van betrokkene.
- **Nationaliteit** van betrokkene.
- **Namen, geboortedata en geboortegemeenten van ouders**, voor zover deze voorkwamen op de persoonskaarten.
- **Gegevens over (eventuele) huwelijk(en) c.q. geregistreerd(e) partnerschap(pen)**. Het soort verbintenis is vermeld.
- **Datum en gemeente (eventueel land) van overlijden** van betrokkene.
- **PK-gemeente**: de gemeente waar de persoonskaart berust en de PK-gegevens, voor zover van toepassing, zijn ingevoerd in de GBA (en meegenomen in de BRP).
- **Verblijfplaats**: de (laatste) verblijfplaats en de datum van vestiging aldaar.
- **Verblijfplaats (historisch)**: één of meer eerdere woonplaatsen. Hierbij moet in aanmerking genomen worden dat het niet verplicht was oude adresgegevens van de persoonskaarten over te brengen op de persoonslijsten. In veel gemeenten is dat dan ook niet gebeurd. De gegevens ten aanzien van de woongemeenten zullen daarom doorgaans niet verder teruggaan dan de situatie per 1 oktober 1994. Hetzelfde geldt voor gegevens met betrekking tot een eventuele vestiging in en terugkeer uit het buitenland.
- **Kinderen**: Bij de invoering van de GBA waren gemeenten verplicht de gegevens van kinderen geboren vanaf 1 januari 1966 te 'koppelen' aan persoonslijsten van de ouders. Ten aanzien van eerder geboren kinderen gold die verplichting niet. Sommige gemeenten hebben eerder geboren kinderen wel gekoppeld. Andere deden dit niet. Dit verklaart waarom kinderen (geboren voor 1 januari 1966) soms ontbreken in de persoonslijst van hun ouders. In de GBA/BRP zijn persoonslijsten van kinderen 'gekoppeld' aan die van beide ouders. Dit heeft tot gevolg dat informatie over kinderen (familienaam, voornamen, geboortedatum en geboortegemeente) voorkomt op zowel de persoonslijst van de vader als op die van de moeder.

Gegevens met betrekking tot het vertrek van kinderen uit het gezin komen niet voor op de persoonslijst van de ouders. Die informatie wordt bijgehouden op de persoonslijsten van de kinderen zelf.

Op de persoonslijst van een ouder komt ook geen aanduiding voor waaruit het geslacht van een kind kan worden afgeleid (dat blijkt immers binnen de GBA/BRP uit de persoonslijst van het betrokken kind).

Privacy

Omdat persoonskaarten en persoonslijsten vrij recente en privacygevoelige gegevens bevatten, mogen niet alle gegevens worden verstrekt. Een door het CBG verstrekt uittreksel bevat daarom bijvoorbeeld nooit informatie over kerkelijke gezindte (vak 6), informatie over de reden van verlies van de Nederlandse nationaliteit (vak 5) en de adresgegevens wanneer het overlijden minder dan twintig jaar geleden is.

De persoonslijsten worden vrijgegeven aan het begin van het tweede kalenderjaar na het kalenderjaar van overlijden. Een uitzondering daarop vormen de gegevens die het CBG pas in het volgende kalenderjaar hebben bereikt. Dat zijn vooral de gegevens betreffende overledenen van eind december, die begin januari zijn aangegeven bij de burgerlijke stand.

Geautomatiseerde gegevensbestanden met betrekking tot personen zijn onderhevig aan de regelgeving zoals die is vastgelegd in de *Wet bescherming persoonsgegevens* (WBP). Voor de collectie persoonsgegevens van het CBG uit de GBA en de BRP is dan ook een privacyregeling opgesteld. Deze staat op de website van het CBG (<http://www.cbg.nl/over-het-cbg/mijn-privacy/>).